

Okkarn (Oppgarden) 165 moh. heter gården her hvor krakken står (Gnr 9 Brn 10). Før 1894 var det 2 heimer her, men etter kartforretning for å rydde opp i teigblanding (små jorder innimellom hverandre med forskjellig eiere) ble et våningshus, stabbur, fjøs og låve og redskapsbus flyttet til Søndre Rambølsødegarden.

I nord ser en det hvite huset (med rød låve bak), var **Harstad skole** frem til 1958, i dag **Kjerkestua**.

Så har vi tårnet på **Vestmarka Kirke** som ble innviet i 1883. Den er bygget i typisk 1800-tallstil etter tegninger fra arkitekt Ludvig Bergh og bygget av Gulbrand Johnsen [1821- 1908](#) Altertavla viser en fredfull medfølende Jesus, med innskriften ”Jeg vil gi eder hvile” og er malt av Amund Hesbøl som ble avduket i forbindelse med kirkas 50-års-jubileum i 1933. Vestmarka kirke er den eneste i Eidskog som har glassmalerier, disse ble satt inn i 1952.

Harstasjøen 135 moh. Elva Buåa renner inn og ut av sjøen og til Sverige, ender i Gøteborg.

Vestmarka Sentralskole åpnet i 1958 og var sammenslåing av 6 skoler som ble nedlagt, Harstad, Grusjø, Skjælåen, Bolskogen, Fjeldskogen og Fjeldbu. Det var da 4 klasserom i hovedbygget og aula / gymsal i kjelleren. Bygget til venstre var sløydsal i 1. etg. for gutta og kjøkken med flere ovner og utstyr for husstellfag for jentene. Elvene begynte i det åre de fylte 7 år og gikk der fra 1. til 7. klasse og gikk annenhver dag. I 1958 i 6. klasse var det 22 elever, dette var «gledesbarna» (altså født i 1946, året etter freden).

Vestmarka samfunnshus (den midterste grå bygget) ble offisiell åpning 30. mai 1984. Hele bygningsmassen eies i dag av Eidskog Montessoriskole SA
Bak skolen renner Buåa og under Rambøl bru, på sydvest sia sto **Rambøl Sag** (Brukssaga i dagligtale) fra 1868, før det var det spikerhammer der fra 1799. Saga var i bruk til utpå 1950 tallet. Rester av turbinrør kan sees i dag.

På sørøst sia sto **Rambøl Mølle** (Rambølsbruke) med aner fra 1779, men ombygget senere, i bruk til litt utpå sekstitallet, den ble brent kontrollert ned 27. september 2013.

Så ser en **Klanderudtjernet** 129 moh som har en rik flora. Totalt er det funnet 178 arter høyere planter. Størst interesse med hensyn til plantegeografi knytter det seg til forekomstene av **sjøpiggnopp** (*Sparganium gramineum*) (bilde kommer). Denne arten har bare et lite antall kjente lokaliteter i Norge.

Her finnes også **Dvergmus** (bilde kommer) *Micromys minutus*, som er en ny art i Norge og her som den nordligste forekomsten i landet. Dvergmus tilhører musefamilien og er følgelig i slekt med skogmusene og rottene. Den er knøttliten; vekten hos voksne dyr er mellom tre og elleve gram, ofte seks til åtte, mens lengden er 10 til 14 cm, hvorav halen utgjør omtrent halvparten. La den være i fred.

Paradisbaenen Jernbanestrekning: sidesporet Skotterud – Almenninga gikk langs Klanderudtjernet. Ble vedtatt i stortinget 17. juli 1913 og ble ferdig frem til Almenninga 1918, ble nedlagt 1964. Fraktet tremasseballer, tømmer, planker, ved, trekull og en kort periode passasjerer. Deler av grunner er i dag Vektervegen.

Ved Klanderudtjernet ligger også det tidligere **Bedehuset** fra 1910, overtatt i 2011 av EMH (Eidskog museums- og historielag) og fått navnet **Bygdehuset**.

I sør ser en **Rambølshaugen** (i dagligtale Øgarshauen) hvor sagnet forteller at et Sælehus (Pilgrimsovernattingsted muligens vigslet) på Haugerudmon (Rambølsmon) skal ha vært bygd år 1122 og senere flyttet til Klevene udde i Skillingmark i Sverige ca 4 km. **Pilegrimsleden** går over haugen og Rambølsvegen er en del av den.

Sommerfulen Heroringvinge (*Coenonympha hero*), er registrert her i område og sterkt truet i Norsk rødliste. Valgt ut som Eidskog kommune sin «kommuneart» i 2007/2008? På vingene i juni, og flyvingen ventes å vare til og med første uka i juli.

Det vil komme QR koder med linker til mer informasjon om det en ser fra krakken. Den er laget av lerk på Vilja unner Tor Nilsson ledelse og satt opp 23. juni 2021 og bekostet av Vestmarka Vel.